

Április 4-én

Díszszemle Budapesten

(Kiküldött munkatársunk telefonjelentése.) A Honvédelmi Minisztérium politikai főcsoport-főnöksége tegnap, pénteken sajtótájékoztatót tartott. Horváth István ezredes ismertette a magyar fegyveres erők nagyszabású díszszemléjének előkészületeit hazánk felszabadulásának 25. évfordulója tiszteletére.

Az idei díszszemle a főváros Dózsa György terein minden eddigig felülmúl és keresztmetszetét adja a néphadsereg, a határőrség, a karhatalom és a munkásőrség fejlődésének. A díszszemlén a fegyveres erők legjobb egységei vesznek részt. A szemlén hozzák Rákóczi kurucainak, Kosuth honvédeknek, az 1919-es vörös hadseregnek és a magyar partizánmozgalomnak a zászlóit is, korabeli ruhákba öltözötten.

Nyolcezeren a száz felé

Befejeződött a népszámlálás egyik hagyományos részmunkája, az összeírás utóellenőrzése — közölték a Központi Statisztikai Hivatalnál.

Egyébként megkezdődött a népszámlálás első, részletesebb tanulmányának előkészítése. Ennek egyik érdekessége az úgynevezett mintavételi eljárás alkalmazása. Ugyanis a népszámlálás teljes anyagának feldolgozása körülbelül három évig tart, tehát a minden kérdésre választ adó adatgyűjtémen előreláthatólag csak 1972 végén készül el. A népgazdasági és egyéb tervezésnek azonban — különösen a negyedik ötéves terv előkészületeit figyelembe véve — már jóval korábban szüksége van megbízható adatokra. Ezt hivatott megoldani az egyszázalékos mintavételi eljárás. Az összeírás teljes anyagából tehát kiemeltek minden századik kérdőívet, azaz ezt a részanyagot gyorsított ütemben feldolgozzák, s ilyen módon ez év végére a legfontosabb adatokat országos és megyék szerinti összesítésben is közölni tudja a KSH.

Kezdetét vette egy másik érdekes munka is: az ország 9000 évén felüli lakosság adatait külön kigyűjtik, s részletesen megvizsgálják. A legidősebbeket — számuk a mostani összeírás szerint országosan körülbelül 8000 — szintén újabb felkeresik az összeírók, kikérdezik őket életkörülményeiről.

Itt kap helyet a bérpolitikai koncepció (pl. az egyes rétegek kereseti arányai; a bérrendszerek alakítása stb.). A prémium rendszere, a vállalat belüli gyárak ösztönzése, a nyereségrészesedés egyenekre való felosztásának módja, a gyáron belüli üzemek bérigazgatási rendszere, a hosszú távú fejlesztésre való ösztönzés módja s minden olyan probléma, amely a tervezéskor előttünk áll, meg kell fogalmazni, s számszerű meghatározását kell adni.

Ha kevesebb hibával, s eredményesebben akarunk dolgozni, ha azt akarjuk, hogy dolgozóink világosan lássák a kollektíva jövedelmének fejlődési irányát (és benne a saját helyüket is), akkor ezzel a munkával elérhetjük. Hátat fordíthatunk a spontaneitásnak, amely sajnos még olyan sokszor megtalálható a gazdasági vezetésben.

Ergonómiai szabályok

A terv második fejezete az ember és technika viszonya, vagyis azok a viszonyok, amelyeket mostanában ergonómia gyűjtőnéven szoktak összefoglalni. Ez a fejezet az ember és gép viszonyát, továbbá a gépi munka emberre gyakorolt hatását akarja megtervezni. Célja, hogy az ember és a gép egészséges és optimálisan harmonikus együttműködését, illetve az ehhez szükséges feltételeket előre megállapítsa.

A tudományos-technikai forradalom korszakában lehetőség is, de nagy szükségesség is, hogy a problémakörrel magas szinten foglalkozzon a vezetés. A terv alfejezeteit csak cím-szerűen sorolom fel. Ilyenek: a műszaki fejlesztés és szervezés (benn az új technikai eszközök, valamint a balesetelhárítással kapcsolatos intézkedések), a munkaegészségügy és az általános higiéniai intézkedések; a munkaszellátás; a szakmai oktatás és a vezetők továbbképzése; a munka-

A szárazföldi csapatok felvonulása után a légi parádéja következik, majd a budapesti fiatalok színes felvonulása.

A díszszemlén hadiöltözetben vonulnak fel a csapatok. Ezután a katonák először öltik magukra új és tetszetős kimenő egyenruhájukat.

A hadseregben is folyik a jubileumi verseny. Ez a katonai köteleességek minél tökéletesebb elsajátítására, az eszközök óvására, az anyagtakarékosságra vonatkozik. Fegyveres erőink éppúgy készülnek a jubileumra, a Lenin-centenáriumra, mint a gyárak, földek és irodák dolgozói. Ennek kiemelkedő állomása lesz a díszszemle, amely április 4-én délelőtt 10 órakor kezdődik és 50 percen át tart.

M. S.

Bővítik a Dunamenti Hőerőművet

A jelenleg hatszáz megawatt villamos energiát termelő Dunamenti Hőerőmű a következő években tovább bővül. A már működő hat gépegység után 1975-ig újabb energiatermelő blokkok épülnek. A szabadban álló, s az időjárás viszontagságai ellen nyitható sátorral védett hat egység egyenként 215 megawatt villamos energiát ad majd az országos hálózatnak.

A TÁPÉI HAJÓJAVÍTÓBAN a tavaszt idézik a szabad-
téri munkák. A hajóácsok, szerelők, lakatosok hozzálát-
tak a sójátékon felállított hajók, pontonok, úszályok javí-
tásához. Képünk egy tiszai ponton hegesztését mutatja be.

Ötvenegy millióval gazdálkodik az I. kerület

Ülést tartott az I. kerületi tanács

Tegnap délelőtt ülést tartott az I. kerületi tanács. Napirend előtt szavazásra bocsátották a tanács vezetőségének változását. Dr. Varga Jánost — más munkakörbe helyezése miatt — a vb elnöki teendői alól érdemei elismerésével felmentették. A végrehajtó bizottságnak továbbra is tagja marad. Korek Józsefné dr., vb-elnökhelyettest az I. ker. tanács végrehajtó bizottságának elnökévé, Hörömpő Józsefet — nem függetlenítt — vb-elnökhelyettesté, Pálfalvi Istvánt a vb tagjává választották.

A tanácsülés első napirendi pontja a kerület általános iskoláiban végzett gyermek- és ifjúságvédelmi munka volt. Kedves Andrásné tanulmányi felügyelő beszámolója szerint a kerület 11 általános iskolájának 5027 tanulója közül a veszélyeztetett gyermekek száma 75, vagyis mindössze a létszám 1,49 százaléka. A veszélyeztetettség oka legtöbb esetben erkölcsi és nevelési ok, de a gyermek jó irányba való fejlődését a rendezetlen családi élet, az alkoholizmus, egészségügyi és szociális körülmények is kérdésessé teszik. A kerületi tanács a patronáló hálózat kiépítése mellett segélyekkel is tá-

mogatja az iskolai munkát. Öt hozzászólás után a tanács elfogadta a beszámolót.

Második napirendként az 1969-es fejlesztési alap felhasználásáról, valamint az idei költségvetésről, és a fejlesztési alap gazdálkodási tervéről tárgyaltak. Balogh Józsefnek, a pénzügyi osztály vezetőjének beszámolója alapján. Az idén az I. kerületi tanács 51 millió 77 ezer forintot költségvetéssel gazdálkodik, s ebből legtöbbet kommunális feladatokra — főleg utak javítására, építésére — fordít, de ugyancsak jelentős összeget költ az egészségügyi és szociális feladatok megoldására, valamint az óvodák, iskolák és napköziotthonok céljaira. A 8 millió forintot fejlesztési alaphoz is érkező gondokat oldanak meg — így az újszegedi gázvezeték, a Korondi utcai orvosi rendelőt építik, fejlesztik a vízhálózatot. Az idei feladatok megvalósításához 759 ezer forint társadalmi munkát terveztek.

A fontos témához hat tanács tag szolt hozzá, kiemelve, hogy a mellékutak építése mellett a fűtők javításra sürgős, főleg Újszegeden igen rossz, sárosak az utcák. A 12 interpelláló tanács tag is erről beszélt, de

sokan kifogásolták a város tisztasági állapotát, ugyan-csak sok a panasz a busz-közlekedésre.

Rövidebb munkaidő fokozódó gondokkal

NEB-vizsgálat tapasztalatai

sékeltebb eredmények szület-
tek a múlt esztendőben.

Összefüggések nélkül

Különösebb problémá nem volt a Tisza Bútoripari Vállalatnál, a Szegedi Ruhagyárban s a Szegedi Ecset- és Seprűgyárban, de a városi HODGEP és a Rostkikészítő Vállalat előkészítő munkája nem volt kifogástalan, s a kieső munkaidő pótlására készült tervek nem nyújtanak kellő biztosítékot az áttérés zavartalan lebonyolítására. Sommás megállapítás: a tervezetnél lényegesen rövidebb idő alatt valósították meg a munkaidő csökkentését, de a vele párhuzamos termelékenység-növekedés a tervezett színvonal alatt maradt.

Érdekes az a megállapítás, hogy a vállalatok nem komplex módon, minden terület összefüggésében dolgoztak ki az áttérés terveit, hanem csak egy-két terület parame-
téereit vették figyelembe. Például nagyon szűkmárkú-
an foglalkoztak a belső tartalékok jobb kihasználásával, a gépállások mérséklésével, de különösen elmaradt a munkafegyelem javításából adódó lehetőségek kompenzálása.

A termelékenység alakulása

Az ellenőrzés anyaga adatokat is felsorol: a termelékenység alakulása csak néhány vizsgált vállalatnál elfogadható. 1968-hoz viszonyítva a múlt évben így alakult a termelékenység: a HODGEP-nél 112 százalékról 106 százalékra, Rostkikészítő Vállalatnál 148-ról 146-ra, a Tisza Bútoripari Vállalatnál megmaradt az előző évi 128 százalék, a Pincegazdaságnál növekedés tapasztalható 91 százalékról 106-ra, a Ruhagyárnál 100-ról 85-re csökkent, az Ecset- és Seprűgyárban 107-ről 97-re, a BMG makói gyárában pedig 138 százalékról 130 százalékra csökkent a termelékenység, amióta bevezették a 44 órás heti munkaidőt.

G. I.

életi feladatokat; a munkalektari követelmények.

Ez a felsorolás is azt mutatja, hogy nagyon fontos társadalmi (emberi) problémáról, a munka- és életkörülmények fogalmába tartozó dolgról van szó. És ez is az életszínvonal része. Kell-e bizonyítani, hogy ennek érdekében ma nagyon sokat tehetnek a vállalatok? Úgy hiszem, hogy ez nem szorul bizonyításra, még ha nem is mindig tesszük azt, amit szívünk szerint szeretnénk.

Ennek a tervfejezetnek a beiktatása, illetve végrehajtása azt jelentheti, hogy a szűk szemléletű balesetelhárítási munka magas szintű, általánosan értelmezett ember-gép viszony tartalmat nyer. Ebből következhet az is, hogy a kollektív szerződések mellékleteként kidolgozott munkavédelmi szabályzat ergonómiai szabályzattá fejleszthető.

Mikro-társadalompolitika

A terv harmadik fejezete a mikro-társadalompolitika. Mindjárt felvetődhet az a kérdés: miért kell a gazdasági tervezésben a társadalompolitikai formációkat bevenni? Nem jelent ez kísérletet a politikai irányítás átvételére? Nem jelent ez valamiféle új kontösben megjelenő technokratizmust? Bár a kérdéseket jogosnak tartom, mégis azt mondom inkább, hogy joggal marasztalható el az olyan gazdasági vezetés, amely az üzemi társadalompolitika fő vonalától távol tartja magát. Talán ez a terület az, amely a „munkamegőszítés” címén legtávolabb esik egymástól.

A kulturális és sportfeladatok, a tömegszervezetek és tömegmozgalmak támogatása, az üdültetési és turisztikai munka, az üzemi lakásépítési mozgalom stb. mind megannyi lehe-

tősége az üzemi közérzet, az üzemi „klíma” alakításának. A politikai demokrácia üzemi érvényesülése úgy jelentkezik, hogy a gazdasági vezetés is ott él az „üzemi társadalom” minden dimenziójában, mint ahogyan minden dolgozó, valamilyen módon feltétlen részt vesz a vezetésben. Tervszerűen kell tehát fejleszteni az üzemi demokráciát, és meghozni olyan módon, hogy minden szervezet, mozgalom ön maga is inaradon, de közösségi is legyen. Ez a gazdasági vezetés szervezeteire is vonatkozik, különben elburokratizálódik.

Igazgatói irányítással

E terv készítésének, végrehajtásának megszervezése igen nagy igényt jelent a vezetéssel szemben. Alapvető az, hogy a legfelső vállalati vezetés mennyire képes ezeket a gondokat a napi munka szerves részévé tenni. Nagyon fontos követelmény, hogy szervezetét is ehhez a feladatokhoz igazítsa. Megítélésem szerint meg kell szervezni a szociális és munkaügyi igazgatót (illetve igazgatóhelyettes) funkciót, s ennek kell alárendelni a feladat végrehajtásához szükséges funkcionális szerveket. Így különösen: a személyzeti és oktatási, a bérigazgatási, a munkasellátási, a munkavédelmi, a munkaerő-gazdálkodási, az ergonómiai és több más funkciókat.

Nem arról van szó, hogy megint növekedjék az alkalmazotti apparátus, hanem az ésszerű átcsoportosítás eszközével célszerű ezt megoldani. Összefoglalva: a cikk nem terhet ki a részletekre. Talán mégis elegendő arra, hogy a vezetők, a szakemberek, és az érdeklődő közvélemény figyelmébe ajánljuk ezt az irányzatot, s talán arra is, hogy vita kerekedjék ebben a kérdésben.

KARDOS JÁNOS,
a KSZV Szegedi Kenderfonógyárának igazgatója

SZOMBAT,
1970. FEBRUÁR 28.

DÉLMAGYARORSZÁG 3